

پدافندی بومی ایرانی سوم خرداد همه این سرمایه گذاری ها و جایگاه پهپادها در سیاست های کلان آمریکارا با چالش جدی و نابود کننده ای مواجه کرد.

■ افسانه ای که بر باد رفت

پهپاد آمریکایی که در بامداد پنج شنبه سی ام خرداد پس از چندبار اخطار رادیویی در منطقه کوه مبارک استان هرمزگان توسط نیروی هوافضای سپاه منهدم شد، از نوع پهپادهای غول پیکر پنهان شونده است که سرمایه گذاری های هنگفتی روی طراحی و توسعه آن انجام می شود. «بیل اوربان» سخنگوی فرماندهی مرکزی آمریکا، در بیانیه ای که پنج شنبه منتشر شد اعلام کرد هواپیمایی که هدف اصابت موشک ایرانی قرار گرفته «4AGlobal-RQHawk» بوده است. با این حال در تصاویری که روز گذشته سپاه پاسداران انقلاب اسلامی از بقایای این هواپیما منتشر کرد نام آن «4C-MQ» ذکر شده است. این دو هواپیما شباهت های بسیار زیادی هم از نظر ظاهری و هم از نظر تجهیزات و کارکرد باهم دارند با این تفاوت که «4A-RQ» یک پهپاد جاسوسی قدیمی تر نسبت به «4C-MQ» است. هر دوی این هواپیماها از گران قیمت ترین هواپیماهای آمریکایی هستند تاجایی که هزینه طراحی و توسعه «4C-MQ» حدود ۱۹۰ میلیون برآورد می شود که ۱۰ برابر هزینه یک «اف ۱۶» و حدود ۲ برابر یک فروند «اف ۳۵» است. این هواپیمای فوق مدرن پنهان کار به صورت رسمی در می ۲۰۱۸ یعنی اردیبهشت ۱۳۹۷ (یک سال پیش) وارد ناوگان نیروی دریایی آمریکا شد و برخی منابع نوشته اند که از این هواپیما که به روزترین فناوری های رادیویی، راداری و رادارگریزی و پنهان کاری دنیا را دارد، فعلا به اندازه انگلستان یک دست تولید شده است. «4A-RQ» که نوع قدیمی تر آن است از سال ۱۹۹۸ در ارتش آمریکا به کار برده می شود و برخی منابع تعداد ساخته شده از آن را ۳۰ تا ۴۰ فروند ذکر کرده اند. هر دوی این هواپیماها از نوع پرندگان بلند پرواز با دوره پرواز طولانی هستند و می توانند تا ارتفاع ۵۵ تا ۶۰ هزار پایی (۱۶ تا ۱۸ کیلومتری) از سطح زمین بالا بروند و با یک بار سوخت گیری می توانند ۱۶ تا ۲۲ هزار کیلومتر اطل کنند. در حقیقت با انهدام این پهپاد پنهانکار ۲۰۰ میلیون دلاری که چون شبی خود را به لب های مرزی کشورها می رساند و به جمع آوری اطلاعات مشغول می شود، ایران با سامانه پدافند هوایی بومی «سوم خرداد»، خطو نشان جدی برای مدرن ترین هواپیماهای رادارگریز آمریکایی کشید تاجایی که خبرگزاری روسی اسپوتنیک نوشت: سرنگونی پهپاد پیشرفته آمریکایی نشان می دهد ایرانی ها نوعی موشک فوق افسانه ای در اختیار دارند که می تواند افسانه های آمریکایی ها را بر باد دهد.»

پی نوشت:

۱. thenewspress.com
۲. گزارش «لیرن آنتبی» برای اندیشکده مطالعات امنیت ملی رژیم صهیونیستی birmingham.ac.uk
۳. theguardian.com
۴. گزارش «لیرن آنتبی» برای اندیشکده مطالعات امنیت ملی رژیم صهیونیستی

افسانه بر باد رفته آمریکایی

هواپیماهای بدون سرنشین در راهبرد کلان آمریکایی ها چه جایگاهی دارد؟

امیر حسین یزدان پناه— «ما دیگر با دشمن در میدان جنگ مبارزه نمی کنیم، ما او را مانند یک خرگوش شکار می کنیم؛» این جمله را «گریگوری چامایو» نظریه پرداز فرانسوی در کتاب خود با عنوان «نظریه هواپیماهای بدون سرنشین» آورده است. کسی که معتقد است ایالات متحده با کار بردن هواپیماها در مناطق غیر نظامی و بدون هماهنگی با دولت های محلی در حقیقت «با نقض قوانین بین المللی و قواعد اخلاقی، مردم را از راه دور می کشد و این «تکنولوژی ساده بر قواعد دموکراسی در جنگ ها اثر گذاشته است.»^(۱)

۱. نظریه هواپیماهای بدون سرنشین» نوشته «گریگوری چامایو» چهار ویژگی را برای این سلاح های مهم و موثر بر می شمارد:
۲. عملیات های قابل اندازه گیری دارند.
۳. خطر تلفات انسانی برای استفاده کننده ندارند
۴. قدرت تخریب آن ها بسیار زیاد است
۵. حس ناامنی همیشگی را برای دشمن ایجاد می کنند. در توضیح این ویژگی، گاردین به نقل از رئیس یکی از قبایل پاکستانی در باره مدت زمانی که یک پهپاد آمریکایی در یک منطقه بالای سر مردم پرواز می کند تا تسلیحاتش را تخلیه کند، می نویسد: «آن ها همیشه بالای سر ما قرار دارند، آن ها نه گاهی اوقات و نه ساعت ها بلکه روزها بالا سر ما هستند و مردم را تبدیل به بیماران روانی کرده اند.»^(۲) برای درک بهتر این جمله باید تصور کنیم که در منطقه ای زندگی می کنیم که دولت و حکومت توان دفاع از ما را ندارد و آمریکا پهپاد هایش را برای زدن تروریست های ادعایی اش به منطقه و شهر و روستای ما می فرستد و آن ها روزها بیامتمادی بالای سر ما چرخ می زنند تا در یک زمان که ما نمی دانیم چه وقت خواهد بود یک کوجه و خیابان شهر یا روستای ما را بمباران کنند! تصویری که البته برای ما که در کشوری امن زندگی می کنیم، بسیار سخت است.
۶. این البته تمام ویژگی هایی نیست که این هواپیماها برای آمریکا دارند. مقاله ای که «آبیزور» با عنوان «نقش سیاسی حملات پهپادها در استراتژی بزرگ ایالات متحده» منتشر کرده است، ویژگی های دیگری را نیز برای این پرندگان استراتژیک بر می شمارد.
۷. آن ها اهداف دقیق تری را نسبت به پرواز های مسلحانه دارای خدمه هدف اصابت

پهپادهای آمریکا به بیش از هفت هزار پهپاد رسید.^(۳) با این حال پس از جنگ های افغانستان و عراق، آمریکایی ها دامنه استفاده از پهپادها را گسترش دادند و حتی در این باره «گسترار هدفمند» و «کم هزینه» است، یکی از ابزارهای موثر در تغییر سیاست های کشورها در امور مختلف نیز هست. نمونه اخیر آن استفاده ارتش و نیروهای مردمی یمنی از پهپادهای تهاجمی انتحاری و بمب افکن علیه مواضع عربستان سعودی و امارات است که توانسته معادلات این جنگ نابرابر را تغییر دهد و تاحدی جلوی کشتار زنان و کودکان بی گناه یمنی را در حملات عربستان و متحدانش بگیرد. بنابر این پهپادها نه فقط یک سلاح موثر در میدان نبرد سخت، بلکه ابزاری برای پیاده سازی اصول و سیاست کشور های دارند نه آن هستند.

■ ورود پهپادها به جنگ سخت
اساسا روبات هایاتجهیزاتی که بدون حضور نیروی انسانی بتوانند به صورت هوشمند یا با کنترل از راه دور، اقداماتی را انجام دهند در زمینه های گوناگون صنعتی، درمانی، حمل و نقل، نظامی و... کاربرد های زیادی داشته اند. با این حال در جنگ افغانستان (۲۰۰۱) و پس از آن در جنگ عراق (۲۰۰۳)، آمریکایی ها این روبات ها را وارد جنگ سخت کردند و از این جا تغییرات عمده و اصلی در باره روبات ها ایجاد شد. طبق گزارشی که یک اندیشکده اسرائیلی در سال ۲۰۱۲ منتشر کرد، «در سال ۲۰۰۱ میلادی و همزمان با آغاز جنگ آمریکا در افغانستان و تهاجم به این کشور، ارتش آمریکا حدود ۶۰ پهپاد را راه اندازی و از آن ها در میدان جنگ استفاده کرد. تا سال ۲۰۱۲ میلادی، تعداد

■ چرا پهپادها تا این اندازه مهم هستند؟
بر اساس مقاله ای که نشریه «آبیزور» در سال ۲۰۱۶ منتشر کرد، طبق اطلاعاتی که به صورت عمومی در دسترس قرار دارد، در آمریکا هواپیماهای بدون سرنشین و قدرت آتش آن ها در اختیار دو بخش است؛ ارتش آمریکا و سیا. با این حال مطالعاتی که به باره تأثیرات حملات پهپادها انجام می شود محرمانه است. این سلاح های مخرب ویژگی های متعددی دارند که سبب شده در راهبردهای کلان امنیتی و نظامی آمریکا جایگاه قابل توجهی پیدا کنند.

روزنامه گاردین در ارزیابی و نقد کتاب

■ پهپادها ابزاری برای اعمال سیاست
تحولات دو دهه اخیر در عرصه نظامی دنیا نشان داده که پهپاد (پرنده هدایت پذیر از راه دور) همان قدر که سلاحی موثر برای «گسترار هدفمند» و «کم هزینه» است، یکی از ابزارهای موثر در تغییر سیاست های کشورها در امور مختلف نیز هست. نمونه اخیر آن استفاده ارتش و نیروهای مردمی یمنی از پهپادهای تهاجمی انتحاری و بمب افکن علیه مواضع عربستان سعودی و امارات است که توانسته معادلات این جنگ نابرابر را تغییر دهد و تاحدی جلوی کشتار زنان و کودکان بی گناه یمنی را در حملات عربستان و متحدانش بگیرد. بنابر این پهپادها نه فقط یک سلاح موثر در میدان نبرد سخت، بلکه ابزاری برای پیاده سازی اصول و سیاست کشور های دارند نه آن هستند.

■ ورود پهپادها به جنگ سخت
اساسا روبات هایاتجهیزاتی که بدون حضور نیروی انسانی بتوانند به صورت هوشمند یا با کنترل از راه دور، اقداماتی را انجام دهند در زمینه های گوناگون صنعتی، درمانی، حمل و نقل، نظامی و... کاربرد های زیادی داشته اند. با این حال در جنگ افغانستان (۲۰۰۱) و پس از آن در جنگ عراق (۲۰۰۳)، آمریکایی ها این روبات ها را وارد جنگ سخت کردند و از این جا تغییرات عمده و اصلی در باره روبات ها ایجاد شد. طبق گزارشی که یک اندیشکده اسرائیلی در سال ۲۰۱۲ منتشر کرد، «در سال ۲۰۰۱ میلادی و همزمان با آغاز جنگ آمریکا در افغانستان و تهاجم به این کشور، ارتش آمریکا حدود ۶۰ پهپاد را راه اندازی و از آن ها در میدان جنگ استفاده کرد. تا سال ۲۰۱۲ میلادی، تعداد

رکورد های جعلی گینسی؟

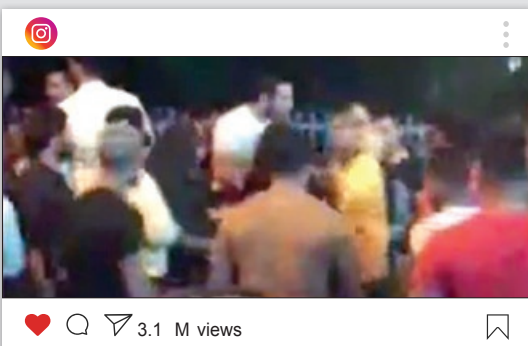
شاید باور نماند اما شما هم با فرمول «عصر جدید» حتما رکورد هایی در گینس ثبت کرده اید و خودتان خبر ندارید و اگر بخواهید در یک برنامه استعداد یابی شرکت کنید باید به رکورد خودتان حمله کنید و آن را بشکنید! این ادعای مطرح شده را وقتی متوجه می شوید که بفهمید بسیاری از شرکت کنندگان برنامه عصر جدید که مدعی شده بودند رکوردشان در کتاب گینس ثبت شده است با توجه به گفته های اشکان دشمن زبیری صحت ندارد. دشمن زبیری که در حوزه طناب زنی ۱۰۰ متر نامش در کتاب گینس بعد از حب درویش و علی دایی به عنوان سومین نفر در ایران ثبت شده هم اکنون مشاور ایرانیان برای ثبت رکورد های شان در کتاب گینس است و تا امروز حدود ۲۰ رکورد در گینس را پیگیری و ثبت کرده است. البته دشمن زبیری صحت رکورد یکی از مهمانان برنامه را هم که در خاک امارات ثبت شده بود اعلام کرد. او معتقد است همه کسانی که در عصر جدید گفتند رکورد دار جهانی هستیم، سندی در گینس ثبت نکردند. سومین ایرانی که رکوردش در گینس ثبت شده داوری عصر جدید را هم قبول نداشت. کاربران به صحبت های این مشاور و رکورد دار گینس که در فضای مجازی بازتاب زیادی داشت واکنش نشان دادند.

کاربری نوشت: «معلوم نیست چرا علیخانی بدون این که تحقیق کنه حرف های مهمان های شرکت کننده در برنامه رو میداره بر روی آنتن با وجود این که برنامه ها ضعیفه و میشه در باره ادعاها تحقیق کرد.»

کاربری هم نوشت: «همین کل کل ها و ادعاهاست که باعث میشه جذابیته برنامه به بالا و بالا بدین کسی که خودش رو داره آنتیش می زنه چه جذابیته داره.»

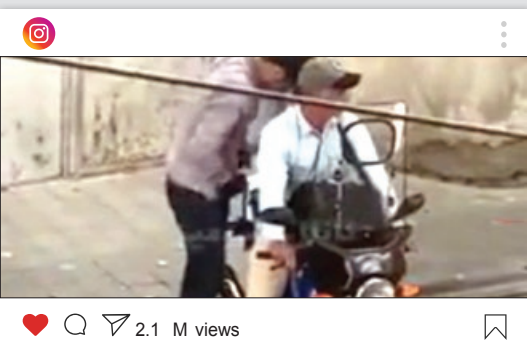
کاربری نوشت: «از نگاه منطقی نمی شه رابطه ای بین پیشرفت یک کشور و تعداد رکورد هایش در گینس برقرار کرد. ثبت بزرگ ترین دماغ یا جای دادن بیشترین تعداد نی در دهان یا گشاد کردن چشم، نماد پیشرفت یک کشور نیست.»

کاربری هم نوشت: «یکی باید حرف های همین آقای مشاور گینس رو بررسی کنه، از کجا معلوم الکی نمیکه اگر این ادعاها بی ربط بود چرا خود گینس واکنشی نشون نداده»

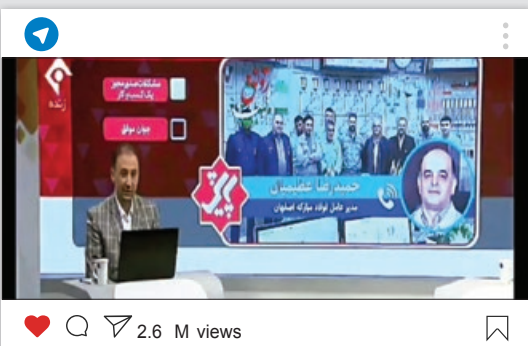
تقطیع ویدئوی یک رقص شیطنانی!

«برخورد حشایشانه نیروی انتظامی با یک زن بر سر مسئله حجاب و رقص». این توضیح ویدئوی تقطیع شده ای است که به تازگی افرادو کانال هایی با انتشار آن تلاش داشتند نیروی انتظامی را هدف هجوم نا جوانمردانه خود قرار دهند اما با انتشار فیلم کامل تر از واقعه، مشخص شد فیلم اول فقط ثانیه هایی از حضور چند دقیقه ای آن زن در خیابان های رشت بوده است. او که از اهالی رشت هم نبوده به علت مصرف زیاد مشروبات الکلی از حالت طبیعی خارج شده و چند دقیقه ای وسط خیابان مزاحم رفت و آمد خود روهو مردم شهر رشت می شود. در ادامه وقتی مامور نیروی انتظامی قصد هدایت او به پیاده رو را دارد هدف هجوم زن قرار می گیرد که هیچ کدام از این صحنه ها که اکنون در فضای مجازی پخش شده است در ویدئوی قبل که به عمد تقطیع شده بود وجود ندارد.

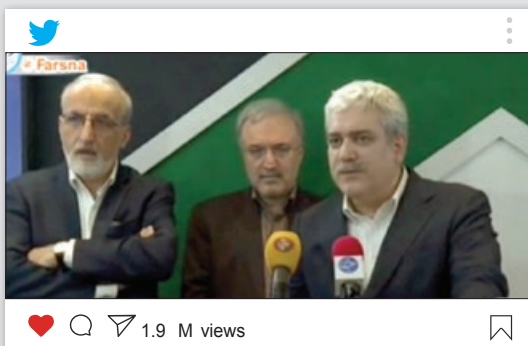
دزدی با پرویی توروز روشن!

«دزدی اونم توروز روشن» عبارت معروفی است که معمولا برای نشان دادن تعجب خودمان از یک واقعه که خیلی واضح اتفاق افتاده به کار می بریم اما در ویدئویی که در فضای مجازی بسیار منتشر شده خانمی از طبقه بالای خانه اش از یک دزدی اتومبیل روبه روی خانه شان فیلم می گیرد. وقتی خانم فیلم گیرنده به درها اعتراض می کند که از کار خودش ان خجالت بکشند و از دزدی دست بردارند، در دهانه تنها توجهی به فیلم گرفتن او نمی کنند بلکه با خونسردی به کار خودش ان ادامه می دهند و خطاب به آن خانم هم می گویند اگر خیلی دادو بیداد کنی می اییم شیشه های خانه تو را هم می شکنیم! کاربری با انتشار این ویدئو نوشته است: «دزد هم دزدهای قدیم. حداقل به شرم و حیایی چیزی از کار خودش ان داشتن و این قدر وقیح و پرو رو نبودن که جلوی مردم هم به کارشون ادامه بدن!»

مدال برای یک کار خوب

برنامه پایش مدتی است از کارگران و کارکنان سازمان های مختلف خواسته اگر مدیر لایق و فهمیده ای دارند که از او راضی هستند به این برنامه اعلام کنند تا از آن مدیر تقدیر شود. بر همین اساس جمعی از کارگران شرکت فولاد مبارک اصفهان با بر نامه پایش شبکه یک تماس گرفتند و اظهار کردند که مدیر عامل این شرکت بسیار مردمی بوده و همواره در کنار کارگران، مشکلات این صنعت را به دوش کشیده است. مدیر عامل فولاد مبارک در گفت و گوی تلفنی در این برنامه می گوید: «مروح پدرم کارگر بوده و من در خانواده ای از طبقه کارگری رشد کرده ام به همین منظور با مشکلات و دردهای کارگران آشنا هستم». پس از این گفت و گو مجری «مدال خدمت» بر نامه پایش را به حمیدرضا عطایمیان، مدیر عامل فولاد مبارک که به عنوان مدیر موفق از نظر کارگران اهدا کرده است.

بدو بدو تموم شد جناب آقای ستاری فر!

در ویدئوی پرباز دیدی که در کانال ها و صفحات مختلف دست به دست می شود، سورا ستاری، معاون علمی و فناوری رئیس جمهور در سمیناری مشغول سخنرانی است که ناگهان وسط صحبت های او بلندگوی سالن از شرکت کنندگان می خواهد برای تهیه فیش غذای خود به محل مخصوص مراجعه کنند. این اتفاق که باعث وقفه در سخنرانی آقای معاون می شود حاضران در محل از جمله خود ستاری را به خنده می اندازد. کاربری در این باره نوشته است: «البته واقعا تو بعضی سمینار ها همین بخش غذا خیلی طرفدار داره!». همچنین کاربری دیگر با باز نشر ویدئو به طنز نوشت: «ظاهرا سخنرانی طولانی شده و مسئولان سمینار نخواستن غذاشون بیخ کنه که همچین کاری کردن!» کاربری هم نوشت: «بایدیک کاغذ می دادن تا زود صحبت هاش رو تموم کنه.»

